

Το υπερπλεόνασμα του 2024 ύψους 11,4 δισ. ευρώ σε πρωτογενές επίπεδο «ξεκλειδώσε» πρόσθετα μέτρα στήριξης μόνιμου χαρακτήρα ύψους 600 εκατ. ευρώ, αλλά και νέα αύξηση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων κατά 500 εκατ. ευρώ.

Του Θάνου Τσίρου
thtsiros@nautemporiki.gr

Το πρωτογενές αποτέλεσμα του 2024 ανοίγει καινούχρωνα τον ήρδη για νέα μέτρα στήριξης τουλάχιστον 1 δισ. ευρώ το 2026, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται σε αυτό το ποσό το «μαξιλάρι» που μπορεί να δημιουργηθεί από τη ρήτρα διαφυγής των αμυντικών δαπανών. Το οικονομικό αποτέλεσμα εκμεταλλεύτηκε τα... ψιλά γράμματα του νέου Συμφώνου Σταθερότητας για να διευρύνει το επιτρεπόμενο όριο αύξησης των καθαρών δημοσίων δαπανών για φέτος στο 4,5% αντί για 3,7% που ήταν το όριο μέχρι τώρα και να χρηματοδοτήσει με αυτό τον τρόπο την επιστροφή ενός ενοικίου σε εκατοντάδες χιλιάδες ενοικιαστές, αλλά και την καταβολή μιας σταθερής πλέον ενίσχυσης της τάξεως των 250 ευρώ σε χαμηλοσυνταξιούχους και σε άτομα με αναπηρία. Στο νέο «πακέτο» του 2025, συνολικού ύψους 1,1 δισ. ευρώ, αναφορώσε να ενσωματωθεί και αύξηση του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων κατά 500 εκατ. ευρώ ακριβώς για να υπάρξει ο ρυθμός ανάπτυξης εν μέσω διεθνούς αβεβαιότητας αλλά και να κλείσει περαιτέρω το πολύ μεγάλο επενδυτικό κενό που μας χωρίζει με την Ε.Ε. (υπολογίζεται σε περίπου 3-6 μονάδες, ενώ ήταν μεγαλύτερο των 9 ποσοστιαίων μονάδων στις αρχές της δεκαετίας).

Κάθε Νοέμβριο

Το σύνολο των μέτρων που ανακοινώθηκαν χτες θα έχει μόνιμο χαρακτήρα. Δηλαδή, κάθε Νοέμβριο, αρχής γενομένης από φέτος, θα καινοβάλλεται «επιτοκοκή ενοικίου» και έκτακτη ενίσχυση 250 ευρώ σε χαμηλοσυνταξιούχους και ΑμεΑ που δικαιούνται επίδομα. Τον Σεπτέμβριο, ο πρωθυπουργός θα ανακοινώσει στη ΔΕΘ τον τρόπο διανομής του δημοσιονομικού χώρου για το 2026 (δηλαδή, νέα μέτρα στήριξης που θα εφαρμοστούν για πρώτη φορά από την επόμενη χρονιά), ο οποίος μπορεί να ξε-

περάσει ακόμη και το 1,5 δισ. ευρώ, ανάλογα με το ποιο θα είναι τελικώς το δημοσιονομικό όφελος από τη ρήτρα διαφυγής των αμυντικών δαπανών.

Με «βούλα» της Eurostat

Τον δρόμο για τα νέα μέτρα στήριξης άνοιξε η ανακοίνωση της ΕΛΣΤΑΤ αλλά και της Eurostat για το πρωτογενές πλεόνασμα του 2024. Διαμορφώθηκε στο 4,8% του ΛΕΠ για το 2024, όταν ο προμολογογράφος της περυσινής χρονιάς προβλέπε μισοστώ 2,5%, με το οικονομικό αποτέλεσμα να μιλάει μέτρι και πριν από λίγα 24ωρα για βελίωση της επίδοσης στα επίπεδα του 3,5%. Οι προβλέψεις διαψεύστηκαν προς το καλύτερο και η Ελλάδα εμφανίστηκε στη «μικρή λίστα» των μόλις έξι ευρωπαϊκών χωρών με πλεόνασμα το 2024 όχι μόνο σε πρωτογενές επίπεδο αλλά και σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης. Αυτό υπολογίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ σε 1,3% του ΑΕΠ ή σε 3.181 δισ. ευρώ. Τα έσοδα της Γενικής Κυβέρνησης υπολογίστηκαν από την ΕΛΣΤΑΤ στα 117,164 δισ. ευρώ και οι δαπάνες στα 113,983 δισ. ευρώ.

Όπως εξήγησαν και οι χθεσινή συνέντευξη Τύπου για την εξεύθυνση των μέτρων στήριξης τόσο ο υπουργός Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης όσο και ο υφυπουργός Θάνος Πετραλιάς, το πλεόνασμα γενικής κυβέρνησης των 3,18 δισ. ευρώ προήλθε από διάφορες πηγές. Καταγράφηκε σημαντική αύξηση των φορολογικών εσόδων τόσο από τον φόρο εισοδήματος, όσο και από την έμμεση φορολογία, ενώ πολύ σημαντική υπέρβαση καταγράφηκε και στις εισοδηματικές ασφαλιστικών εισφορών. Μόνο η υπέρβαση από τις εισφορές εκμηθίθηκε σε 862 εκατ. ευρώ και δικαιολογήθηκε από την ταχύτερη αύξηση των εισοδημάτων (7,2% έναντι 5,4% που ήταν η πρόβλεψη), από τη μεγαλύτερη μείωση της ανεργίας, αλλά και από την εφαρμογή της ψηφιακής κάρτας εργασίας. Συνολικά, οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης εισέφεραν 1,1 δισ. ευρώ στο πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης, ενώ τα υπόλοιπα 2,05 δισ. ευρώ ήρθαν από την κεντρική κυβέρνηση λόγω των φόρων. Όσο για τους δήμους, έκλεισαν το 2024 με μικρό πλεόνασμα της τάξεως των 30 εκατ. ευρώ, όταν μέχρι και μέχρι μερικοί μαρμάρινι ελλείμματα εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ (599 εκατ. ευρώ το 2023 και 350 εκατ. ευρώ το 2022).

Οι διαπραγματεύσεις

Πώς αξιοποιήσε η Ελλάδα αυτές τις επιδόσεις; Για το 2024 είχε συμφωνηθεί με την Ευρωπαϊκή

FLUXUS/SHOOTING STAR - ΗΡΩΣ ΑΓΓΕΛΗ

Το υπερπλεόνασμα άνοιξε τον δρόμο για μέτρα στήριξης 1,1+1 δισ. ευρώ

Το πακέτο των παροχών μπορεί να διευρυνθεί από τη ρήτρα διαφυγής των αμυντικών δαπανών

Επιτροπή το ποσοστό αύξησης των καθαρών δαπανών συγκριτικά με το 2023 να μην ξεπεράσει το 2,6%. Κατόπιν διαπραγματεύσεων με την Κομισιόν, συμφωνήθηκε ότι τελικώς το ποσοστό με το οποίο έκλεισε η περυσινή χρονιά ήταν... 0%. Αυτό συνέβη διότι:

1. Αναγνωρίστηκε συνεισφορά των μέτρων καταστολέμησης

2. Καταγράφηκε συγκράτηση φοροδιαφυγής και συγκεκριμένα της ψηφιακής κάρτας εργασίας, του συστήματος myData αλλά και της διασύνδεσης των ταμειακών μηχανών με τα POS που έφεραν και τη νέα μεγάλη αύξηση των εσόδων από ΦΠΑ.

3. Καταγράφηκε συγκράτηση των δαπανών έναντι των αρχικών προβλέψεων και αυτό αποτυπώθηκε και στα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ: Οι δαπάνες της γενικής κυβέρνησης ανήλθαν στα 113,983 δισ. ευρώ από 111,488 δισ. ευρώ το 2023 και το ποσοστό τους ως προς το ΛΕΠ περιόριστηκε σε μια χρονιά από το 49,5% στο 47,98%.

Η μεγάλη διαφορά (2,6% ο αρχικός οίοςχος και 0% το τελ-

Ο υπουργός Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης χαρακτήρισε τις δημοσιονομικές επιδόσεις του 2024 ως παρακαταθήκη για το μέλλον.

«Έξωση» στη φοροδιαφυγή από τα μισθώματα ενοικίων

Του Γιώργου Κούρου
gkouros@nautemporiki.gr

ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ της φοροδιαφυγής από ενοίκια, αλλά ταυτόχρονα και στην επίλυση του προβλήματος στέγης στοχεύουν οι παρεμβάσεις μόνιμου χαρακτήρα που ανακοίνωσε χθες ο πρωθυπουργός και τίθενται σε εφαρμογή από φέτος.

Το «μίνιμουμ» προς τους «εξιπνοους» ιδιοκτήτες που προσπαθούν, λόγω του γενικότερου προβλήματος που επικρατεί στην αγορά ακινήτων, να «εκμεταλλευτούν» την ανάγκη των ενοικιαστών ώστε να δηλώνουν χαμηλότερα ενοίκια στην εφορία, έστειλε ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας Κυρ. Πιερρακάκης κατά την εξειδίκευση των μέτρων που εξήγγειλε ο πρωθυπουργός.

«Δεν συμφέρει»

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Κυρ. Πιερρακάκης και οι ποσά σάφες προς τους ενοικιαστές ότι «δεν συμφέρει να μη δηλώνουν ολόκληρο το μίσθωμα του ενοικίου, γιατί κινδυνεύουν να χάσουν χρήματα, καθώς το ενοίκιο επιμίσθωσης με βάση τη φορολογική δήλωση».

Κορίτερα μάλιστα ο πρωθυπουργός είχε υπογραμμίσει ότι ένα μίσθωμα θα επιστρέφεται από τον φετινό Νοέμβριο στους ενοικιαστές, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούν τα εισοδηματικά και περιοριστικά κριτήρια, επισημαίνοντας ότι πρέπει να δοθεί απάντηση στο πρόβλημα και γνωρίζοντας «πόσο δύσκολα τα βγάζουν πέρα οι νοικοκυριά μας που είναι στο ενοίκιο και η ανακούφισή τους είναι για εμένα η πρώτη μου προτεραιότητα. Γι' αυτό αποφασίσαμε κάθε χρόνο, και συγκεκριμένα τον μήνα Νοεμβρίου, η πολιτεία να επιστρέφει στους ενοικιαστές ένα πλήρες ενοίκιο, ώστε να ελαφρυνθούν τα έξοδά τους. Ενώ, βέβαια, παράλληλα θα εξελίσσονται και όλα τα σχετικά προγράμματα, δηλαδή το "Πίστη μου II", η κοινωνική κατοικία και οι διαδοχικοί κύκλοι του "Ανακαινίζω".

Υπο πλαίσιο εξάλλου αυτό ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας ανέφερε με νόημα ότι «η στέγη είναι δικαίωμα όχι πολυτέλεια, είτε για κύρια είτε για φοιτητικά κατοικία», ενώ διευκρίνισε ότι θα ισχύουν διευριμένα εισοδηματικά κριτήρια, καθώς και πε-

ριοριστικά. Όπως ανέφερε ο κ. Πιερρακάκης, 948.000 νοικοκυριά θα επωφεληθούν, καλώντας παράλληλα τους ενοικιαστές να δηλώνουν το πραγματικό ενοίκιο

Σε επίεδα -ρεκόρ το ΠΔΕ

ΣΤΑ 14,6 δισ. ευρώ θα ανέλθει για το τρέχον έτος το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), μετά την πρόσθετη «ένεση» ρευστότητας 500 εκατ. ευρώ που ανακοίνωσε χθες ο πρωθυπουργός, Κυριάκος Μητσοτάκης. Στόχος της αύξησης, όπως ανέφερε ο ίδιος, είναι να επιταχυνθούν τα δημόσια έργα, καθώς και κοινωνικού χαρακτήρα δράσεις σε ολόκληρη την επικράτεια, αλλά και εν μέσω διεθνούς αστάθειας να αυξηθούν οι επενδύσεις για να συνεχίσουν να δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας. Το ισχυρό ΠΔΕ βάζει την Ελλάδα στον χάρτη των χωρών που έχουν εξαιρετική απόδοση, ανέφερε χθες ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης κατά την εξειδίκευση των μέτρων που είχε ανακοινώσει νωρίτερα ο κ. Μητσοτάκης. «Τα αποτελέσματα φέρνουν νέες θέσεις εργασίας και δημιουργούν ένα περιβάλλον στο οποίο οι επιχειρήσεις θέλουν να επενδύσουν» είπε και τόνισε πως φέτος το ΠΔΕ θα καταγράψει ακόμη ένα ρεκόρ. Σύμφωνα με τον κ. Παπαθανάση, το ΠΔΕ ήταν 5,6 δισ. ευρώ το 2019, 11,2 δισ. ευρώ το 2023 και 13,3 δισ. το 2024. Φέτος προστίθενται 500 εκατ. ευρώ στον αρχικό προϋπολογισμό των 14,1 δισ. ευρώ, με αποτέλεσμα το ΠΔΕ να φτάσει στο επίπεδο-ρεκόρ των 14,6 δισ. ευρώ.

Για το 2026 το ΠΔΕ αναμένεται να ανέλθει στα 16,9 δισ. ευρώ. Συνολικά την περίοδο 2025-2026 θα καταγραφεί ένα ρεκόρ 31,5 δισ. ευρώ στο αναπτυξιακό ΠΔΕ, ανέφερε ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

που πληρώνουν. Συγκεκριμένα, το σχέδιο του υπουργείου προβλέπει ότι το μέγιστο ενοίκιο θα είναι 800 ευρώ, προσαυξημένο με 50 ευρώ για κάθε παιδί. Δηλαδή μια οικογένεια με δύο παιδιά θα λάβει επιπλέον ενοίκιο τον χρόνο 900 ευρώ.

Εισόδημα

Τα εισοδηματικά κριτήρια είναι διευριμένα και αντιστοιχούν σε αυτά που έχουν οριστεί για το πρόγραμμα «Επίπ μου II»:

- για τον αγωγή ορίζεται μέγιστο όριο εισοδήματος 20.000 ευρώ.
- για τους έγγαμους ή μέρη συμφύσους ορίζεται μέγιστο όριο οικογενειακού εισοδήματος 28.000 ευρώ, προσαυξανόμενο κατά 4.000 ευρώ για κάθε τέκνο.
- για τις μονογονεϊκές οικογένειες ορίζεται μέγιστο όριο οικογενειακού εισοδήματος 31.000 ευρώ, προσαυξανόμενο κατά 5.000 ευρώ για κάθε επιπλέον τέκνο πέραν του πρώτου.

Περιουσία

Όσον αφορά τα περιοριστικά κριτήρια για την επιστροφή ενοικίου για κύρια κατοικία, ορίζεται ότι το σύνολο της αξίας της οικογενειακής περιουσίας, όπως προσδιορίζεται κατά τον υπολογισμό του ΕΝΦΙΑ του τρέχοντος έτους, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 120.000 ευρώ για μονοοικογενειακό νοικοκυριό, προσαυξανόμενο κατά 20.000 ευρώ για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού.

Επισημαίνεται ότι για την επιστροφή ενοικίου για φοιτητικά κατοικία δεν ορίζεται περιποιακό όριο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι με βάση τους υπολογισμούς του οικονομικού επιτελείου:

- 948.000 νοικοκυριά, δηλαδή περίπου 1.280.000 φοιτητογούμενοι, υπολογίζεται ότι θα είναι δικαιούχοι του μέτρου.
- το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί περίπου στο 80% των ενοικιαστών στη χώρα.
- το συνολικό ετήσιο κόστος για τον κρατικό προϋπολογισμό φτάνει τα 230 εκατ. ευρώ. Επισημαίνεται ότι το 1/12 του ετήσιου δηλωθέντος ενοικίου τόσο για την κύρια κατοικία όσο και για τη φοιτητική κατοικία-θα επιστραφεί στα τέλη Νοεμβρίου στους τραπεζοεικούς λογαριασμούς των δικαιούχων.

Μόνιμο χαρακτήρα θα έχει το σύνολο των μέτρων στήριξης που ανακοίνωσε χθες η κυβέρνηση.

κό αποτέλεσμα) ειγασεί ότι μόνο τον προϋπολογισμό του 2025 αλλά και των επόμενων ετών. Κυριάκος Πιερρακάκης και θάνατος Πετράλιδε έκαναν λόγο για μια «παρακαταθήκη» για τα επόμενα έτη. Συγκεκριμένα, το περιθώριο αύξησης των δαπανών για φέτος ανεβαίνει όπως προαναφέρθηκε στο 4,5% από 3,7%, αλλά το ίδιο μπορεί να γίνει και για τα επόμενα τρία χρόνια μέχρι το 2028. Πρακτικά το οικονομικό επιτελείο γνωρίζει από τώρα ότι το περιθώριο αύξησης των δαπανών του 2026 διαμηρφώνεται πλέον στο 4,4% και ότι στο 3,6% όπως έχει συμφωνηθεί μέχρι τώρα. Αυτό κωδάρει και την επανάληψη των μέτρων που ανακοινώθηκαν χθες αλλά και νέα μέτρα που θα ανακοινωθούν τον Σεπτέμβριο στη Δι.Θ.

«Καθαρό» πλεόνασμα

Το πλεόνασμα της τάξεως του 1,3% του ΑΕΠ (ή περίπου 3,181 δισ. ευρώ) φέρνει την Ελλάδα στην 4η θέση ολόκληρης της Ευρώπης σε όρους πλεονάσματος γενικής κυβέρνησης (δηλαδή αιτού που απομένει μετά την πλη-

ρωμή των τόκων εξυπαρξήσεως του δημοσίου χρέους). Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε η Eurostat, στην πρώτη θέση έρχεται η Δανία με πρωτογενές πλεόνασμα 4,5% του ΑΕΠ, ενώ ακολουθεί η Ιρλανδία με 4,3%. Το ίδιο ποσοστό εμφανίζει και η Κύπρος, ενώ στην τέταρτη θέση κατατάσσεται πλέον η Ελλάδα με το +1,3%. Τον κατάλογο των πλεονασματικών χωρών συμπληρώνει η Πορτογαλία εμφανίζοντας επίδοση της τάξεως του 0,7%.

Η Ιταλία συγκράτησε τα ελλείμματά της στο 3,4% από 7,2% το 2023, όμως αυτό δεν στάθηκε αρκετό για να αποτραπεί η αύξηση της αναλογίας του χρέους στο 135,3% του ΑΕΠ (από 134,6% το 2023). Η Γαλλία από την πλευρά της αντιμετώπισε πολύ υψηλότερα ελλείμματα, της τάξεως του 5,8% (από 5,4% το 2023), με αποτέλεσμα και το δικό της χρέος να αυξηθεί στο 113% του ΑΕΠ. Η Ισπανία έδειξε τη χρονιά με ελλείμμα 3,2%, ενώ και η Γερμανία βρέθηκε στο -2,8% χωρίς ωστόσο να υπάρχει προβληματισμός προς το παρόν λόγω χαμηλού χρέους. (SATE 23/04/2025)